

terior amicitia; sicut benevolentia est actus eius interior, 22. q. 31. 4. o.

1. Beneficium est statim recompenandum secundum affectum, sed expectanda est opportunitas effectus, 22. q. 106. 4. o.

2. Recompenatio beneficii debet esse maior accepto, 22. q. 106. 6. o. q. 107. 2. o.

3. Pertinet ad tres virtutes diversimode; scilicet ad iustitiam, ubi est debitum legale, ut in mutuo, & aliis huiusmodi, ad amicitiam vero, & gratiam, ubi est debitum morale, 22. q. 31. 1. ad 3. q. 106. 5. o. q. 108. 2. ad 1.

4. Beneficium & recompenatio magis in affectu consistit, quam in effectu, 22. q. 106. 3. ad 5. item ad 6. item 5. o. item 6. ad 1.

5. In recompenando beneficium iustitia attendit datum, amicitia utilis attendit utilitatem, sed amicitia honesta & gratia attendit affectum dantis, 22. q. 31. 1. ad 3. item q. 27. 1. ad 3. item q. 78. 2. ad 2. item q. 106. 5. o.

6. Nullius beneficium est tantum sicut patrum. Ideo in recompenatione beneficiorum sunt ceteris preferendi, nisi necessitas vel utilitas, vel alia causa preponderet, 22. q. 31. 2. ad 3. item ad 4. q. 101. 1. o.

7. Omnia beneficia secundum communem rationem reducuntur ad amorem, & omnia nocumenta ad odium, sed secundum speciales rationes ad diversas virtutes, vel vitia, 22. q. 31. 4. ad 2.

8. Filius potest parentibus majus beneficium recompenare, quam accepit secundum affectum, non autem secundum effectum, 22. q. 106. 6. ad 1.

9. Beneficia Dei tota singulis hominibus sunt exhibitia, 3. q. 1. 4. ad 3.

10. Præcipua Dei beneficia sunt creatio, & quietas mentis in Deum per gratiam, & gloriam, 12. q. 100. 5. ad 2.

11. Omnis solemnitas, vel sacrificium veteris legis fuit instituta propter aliqua beneficia Dei præterita, vel futura, 12. q. 100. 5. ad 2.

12. Licitum est petere beneficium sine cura pro se digno, & indigenti, non autem cum cura, 22. q. 100. 5. ad 3.

13. Dans beneficium non meliori, sed sufficientiori, non peccat, 22. q. 63. 2. o.

14. Beneficia Ecclesiastica magis debent dari plus idoneis ad regimen Ecclesie, quam magis consanguineis, sed de patrimonio, & licitis lucris est & converso, 22. q. 63. 1. o.

15. Dans beneficium spirituale consanguineo minus digno peccat per acceptionem personarum, non autem si sit æque dignus, 22. q. 63. 2. ad 1. q. 183. 3. o.

16. Dans beneficium ratione consanguinitatis graviter peccat, & est simonia, si per hoc intendit aliquid bonum proprium, 22. q. 63. 1. o. q. 2. ad 2. q. 100. 5. ad 2. q. 183. 7. ad 1.

Beneficentia est idem cum effectu, scilicet habet beneficium, & ad loquendum dulciter, 12. q. 70. 3. o. q. 22. q. 80. ad 4. o.

1. Benevolentia proprie est actus voluntatis, quo alteri volumus bonum, 22. q. 27. 1. o.

2. Est tantum ad rationalia, 1. q. 20. 2. ad 1.

Bestia dicitur quasi vestia, propter crudelitatem, ut leo, ursus, & huiusmodi, 7. q. 2. ad 2.

1. Bestialitas, sicut secundum Philosophum ponitur extra numerum aliarum maliciarum humanarum, quia humanum modum transcendit, ita à sanctis ponitur extra numerum peccatorum, que in ipsis fidelibus inveniuntur, quasi gravius eis. Tamen si ad aliquid de septem capitalibus reduci debeat, poterit ad superbiam reduci, secundum definitionem Augustini, 22. q. 154. 1. ad 2.

Bibere pluries in die licet jejuniantis, nisi fiat in fraudem, 22. q. 147. 6. ad 2. item ad 3. item 3. q. 80. 8. ad 4. q. 101. 1. o.

1. Bigamia inducens irregularitatem incurrit quadrupliciter, & impedit omnem ordinem: scilicet cum quis habet plures uxores de jure successive; cum simul habet plures uxores: unam de jure, & aliam de facto; cum plures habet successive; unam de jure, & aliam de facto; & quando viduam ducit in uxorem, 22. q. 106. 4. ad 2.

2. Cum bigamia tollat significationem sacramenti integram, & per consequens significationem conjunctionis Christi cum Ecclesia, que est unius ad unam, merito irregularitatem inducit, 1. q. 66. 1. o.

3. Sive uxorem unam quis habuerit de facto, sive alteram de jure, (ubi est quedam sacramenti similitudo) irregularitas efficitur, sicque bigamie utroque modo irregularitas annexa est, 1. q. 66. 2. o.

4. Ex hoc quod vir uxorem non virginem ducit, irregularis efficitur, non autem ex hoc quod corruptus corruptam ducit, 1. q. 66. 3. o.

5. Sicut baptismus non tollit conjugium, sic nec bigamie irregularitatem tollere potest, 1. q. 66. 4. o.

6. Cum irregularitas bigamie non sit de jure naturalis, sed positiva, potest Papa cum bigamo dispensare in omnibus ordinibus, Episcopus vero solum in minoribus, nisi in quibusdam casibus, 1. q. 66. 5. o.

Bilinguis idem est, quod suscepsus, 22. q. 74. 1. ad 3.

Blasphemia

1. Blasphemia in communi est attribuere Deo, quod ei non convenit, vel detrahere ab eo, quod ei convenit, 22. q. 13. 1. o. q. 1.

2. Pertinet ad genus infidelitatis, aggravians eam, 22. q. 13. 3. o.

3. Qualibet semper est peccatum mortale, quando est cum deliberato consensu, 22. q. 13. 2. o.

4. Ex lapsu lingue est peccatum veniale, si hoc non intendebat, 22. q. 13. 2. ad 3.

5. Est gravissimum peccatum omnium, 22. q. 13. 3. o. item 3. q. 80. 3. o. ad 1.

6. Simpliciter est gravior homicidio, & perjurio, sed secundum quid est & converso, scilicet ratione nocimenti, 22. q. 13. 3. ad 1. ad 2.

7. Est contra primum, vel secundum preceptum decalogi, 12. q. 100. 1. o. item 22. q. 13. 2. ad 2.

8. Ex deliberatione oritur ex superbia, sed ex turbatione oritur ex ira, 22. q. 13. 7. ad 1.

9. In Spiritum Sanctum dicitur dupliciter, scilicet dicitur contra deitatem, finalis impunitentia, & peccatum ex malitia, 22. q. 14. 1. o.

10. Hec dicitur simpliciter, scilicet contra personam Spiritus Sancti, & contra attributum eius, 22. q. 14. 1. 3. o.

11. In Spiritum Sanctum potest fieri tripliciter, scilicet corde, ore, & opere, 22. q. 13. 1. o. item q. 14. 1. o. ad 1.

12. Ex deliberatione peccare est peccare in Spiritum Sanctum, 22. q. 34. 2. ad 1.

13. Peccatum ex malitia, id est ex electione mali, dicitur peccatum in Spiritum Sanctum, sed ex ignorantia in filium, & ex infirmitate, id est ex passione, in patrem, 22. q. 14. 1. 3. o.

14. Non omne peccatum ex malitia est peccatum in Spiritum Sanctum, sed tantum ex malitia, quæ est cum contemptu impeditur peccatum, 22. q. 14. 1. o. q. 4. o. q. 100. 1. ad 2.

15. Non omnis contemptus boni impeditur peccatum est blasphemia in Spiritum Sanctum, sed tantum contemptus illorum, que directe ducunt ad penitentiam, & remissionem peccatorum, 22. q. 105. 2. ad 2.

16. Hoc peccatum est generale ratione habitus, sed est speciale ratione contemptus, 22. q. 14. 1. ad 3.

17. Blasphemia in Spiritum Sanctum, ut speciale peccatum est contemptus doni, quo homo retrahitur à peccato, non autem est peccatum sequens ex eo, 22. q. 118. 5. ad 3.

18. Species ejus secundum tertium modum, scilicet ut est peccatum ex malitia, sunt sex, scilicet desperatio, præsumptio, impec-

nitentia, obstinatio, impugnatio veritatis a gentibus, & invidentia fratrum gratias, 22. q. 14. 2. o. item q. 36. 4. ad 2.

19. Hoc peccatum esse irremissibile, exponitur tripliciter à doctoribus, scilicet vel quia est finalis impunitentia, & sic nullo modo remittitur. Vel quia, quantum est de se, habet meritum, ut non remittatur quantum ad penam. Vel quantum ad culpam, in quantum excludit ea, per que fit remissio peccatorum, 1. q. 64. 2. o. q. 22. q. 14. 3. o. q. 118. 5. ad 3. q. 86. 1. ad 2. q. 31. 2. ad 3.

20. Est desperatio ex parte peccantis, non autem ex parte Dei, 22. q. 14. 3. o. ad 1.

21. Homo potest primo ante alia peccata habere hoc peccatum, licet tunc contingat, 22. q. 14. 4. o. ad 1.

1. Bonitas Dei acquiritur à creatura rationali, tanquam perfectio ejus objectiva ab aliis autem secundum similitudinem tantum, 1. q. 6. 1. ad 2. q. 65. 2. o. fin. q. 12. q. 12. 8. o.

2. Omne bonum est bonum sola similitudine divine bonitatis, 1. q. 105. 3. o. q. 12. 3. o.

3. Nihil divine bonitatis participatio omnino caret, 1. q. 19. 4. ad 1. item q. 23. 4. ad 1.

4. Omnia opera Dei attribuntur bonitati ejus, 1. q. 105. 2. ad 2.

5. Universum perfectius participat, & representat bonitatem Dei, quam quæcumque alia creatura, 1. q. 15. 2. o. item q. 47. 1. o. fin. item 2. ad 1.

6. Deum possumus aliquoties intelligere, non intelligendo bonitatem ejus, non autem intelligendo eum non esse bonum, 22. q. 2. 8. ad 3.

7. Omnia sunt bona bonitate Dei, 1. q. 64. 6. o. item 22. q. 23. 2. ad 1. item q. 27. 3. o. q. 101. 1. o.

8. Ut principio effectivo exemplari, & finali, 1. q. 6. 4. o. item 22. q. 13. 2. ad 2. item q. 27. 3. o. q. 101. 1. o.

9. Deus vult, quod sua bonitas multiplicetur ex sui similitudine propter se, sicut propter finem operantis, & propter utilitatem creature, sicut propter finem operis, 1. q. 44. 4. o. ad 3.

10. Quodlibet bonum ex additione alterius fit melius, præter optimum simplex, ex cuius participatione omnia sunt bona, 12. q. 34. 3. ad 2.

11. Differentia triplex bonitatis Dei, & creaturarum, scilicet quia solius Dei essentia est summe esse, & ei non advenit aliqua accidentia, & ad nihil aliud ordinatur sicut ad finem, 1. q. 63. 3. o.

12. Per hoc quod Deus creavit omnia ut essent, non excluditur quin creavit omnia propter suam bonitatem, 1. q. 65. 2. ad 1. fin.

Quod

in specie modo, & ordine, 1. q. 5. 5. o. q. 6. 1. ad 1. q. 12. q. 63. 2. ad 3. q. 85. 4. o. q. 22. q. 19. 11. c. q. 27. 6. ad 1. q. 109. 2. c. ad 3. item q. 114. 1. c.

89 Homo dicitur bonus simpliciter secundum voluntatem, quia ipsa imperat cullibet potentia. Secundum quid autem, per intellectum, vel alias potentias, 1. q. 4. 5. ad 3. q. 84. 6. c. q. 12. q. 34. 4. c. q. 56. 3. c. q. 66. 3. ad 2.

90 Bonum hominis, ut est homo, est bonum secundum rationem, non autem secundum sensum, 1. q. 49. 3. ad 5. q. 12. q. 71. 2. c. q. 12. q. 125. 12. c. q. 129. 3. c. q. 141. 1. 6. c.

91 Bonum hominis consistit principaliter in actibus interioribus, 22. q. 27. 6. ad 3. q. 30. 4. o.

92 Bonum hominis consistit in conjunctione ejus ad Deum, 12. q. 98. 5. ad 2. q. 22. q. 27. 6. ad 3. q. 30. 4. o. q. 186. 1. c.

93 Totum bonum hominis consistit in subjectione ejus ad Deum, 22. q. 19. 11. c. q. 81. 7. c. q. 104. 4. ad 2.

94 Omnes homines appetunt unum bonum formaliter, non autem materialiter, 12. q. 176. o.

95 Homo naturaliter in bonum tendit, 22. q. 34. 5. o.

96 Bonum consuetudinis virtutis est conveniens homini secundum rationem, ideo convenit ei naturaliter, 12. q. 54. 3. c.

97 Impossibile est, quod aliquis homo sit bonus, nisi sit bene proportionatus bono communi, 12. q. 92. 1. ad 3.

98 Qui querit bonum commune, querit proprium, quia bonum proprium non potest esse sine communi, & bona dispositio partis est in respectu ad totum, 22. q. 47. 10. ad 2. q. 61. 1. ad 3.

99 Omne bonum creatum est minus bono hominis obiectivo, non autem intrinseco, & inhærenti, 12. q. 2. 8. ad 3.

100 Bonum animæ est melius bono corporis, & hoc bonis exterioribus, & bonum vite contemplative bono activæ, 12. q. 2. 5. 6. c. q. 22. q. 104. 3. c. q. 152. 2. 4. c.

101 Bonum multitudinis est majus, quam bonum unius, qui est de multitudine, non autem quam bonum unius extrinsecum, ad quod multitudo ordinatur, 22. q. 39. 2. ad 2.

102 In spiritualibus bonis debet homo semper sibi magis providere, quam aliis, sed in temporalibus laudabiliter liberalis facit de converso, 22. q. 117. 1. ad 1.

103 Bonum hominis triplex, scilicet animæ, corporis, & exteriora, 12. q. 84. 4. c. q. 22. q. 73. 3. c. q. 85. 3. ad 2. q. 104. 3. c. q. 118. 5. c. q. 152. 2. 4. c. q. 186. 7. c.

104 Duplex, scilicet simpliciter, idest ultimus finis ejus, & omnia ductentia in eum, & bonum secundum quid, idest ut nunc, vel secundum aliquod bonum, 12. q. 114. 10. c. item 22. q. 23. 7. c.

105 Bona hominis triplicia, scilicet minima, ut bona fortunæ, media, idest naturalia, & magna, idest habitus virtuosus. Ex eorum triplex est fructus, scilicet fructus honestæ conversationis, sacræ devotionis, & jucundæ pietatis, 12. q. 85. 4. c. q. 22. q. 108. 4. c. q. 118. 5. c.

106 In bonis corporis hominis tria sunt per ordinem, scilicet integritas corporis, quies, & delectatio sensus, & usus membrorum. Primum tollitur per occisionem, vel mutilationem, secundum per verbera, tertium per carcerem, 22. q. 65. 3. c.

107 Bonum unius hominis continuatur alteri dupliciter, scilicet per charitatem, & per intentionem facientis, 3. q. 82. 6. ad 3.

108 Bonum naturæ hominis triplex, scilicet principia naturæ cum proprietatibus ejus, inclinatio ad virtutes, & originalis justitia. Tertium totaliter tollitur per peccatum, secundum minuitur, primum autem integrum manet, 12. q. 85. 1. 2. 4. o. item q. 93. 6. ad 2. item 22. q. 10. 4. c. q. 23. 7. ad 1. q. 4. 35. 5. c.

109 Bonum proportionatum communi statui naturæ est ut in pluribus, excedens vero ut in paucioribus, defectus autem de converso, 1. q. 23. 7. ad 3.

110 Bona ecclesiastica debent dividi in quatuor partes, quarum una debet episcopo, alia fabricæ, tertia pauperibus, & quarta beneficium, 22. q. 185. 7. c.

111. In necessitate non debent emi possessiones de bonis ecclesiasticis, nec in thesauris reponi, 22. q. 175. 7. ad 4.

112. Episcopi, & alii clerici habent verum dominium bonorum propriorum, non autem ecclesiasticorum, sed tantum sunt dispensatores, 22. q. 63. 2. ad 1. q. 119. 3. ad 1. q. 185. 7. c.

113 Possunt disponere de sua quarta, sicut de bonis propriis, 22. q. 185. 7. c.

114. Possunt dare moderate suos consanguineis de bonis ecclesiasticis in suum usum deputatis, 22. q. 185. 7. ad 2.

115 Peccant, si in articulo necessitatis possunt vivere de patrimonio, & vivant de bonis ecclesiasticis, 22. q. 185. 7. ad 3. item q. 187. 4. ad 1.

116 Retinentes sibi de bonis ecclesiasticis divisus, vel indivisus, notabiliter ultra quartam, peccant mortaliter, 22. q. 185. 7. c.

117 Prælati tripliciter surripit bona ecclesiæ, & tenent restituere, scilicet si rem ecclesiæ non sibi deputatam, sed alteri sibi

usurparet; puta si Episcopus usurparet sibi rem capituli, si rem ecclesiæ suæ custodiam deputatam in alterius dominium transferat, puta consanguinei, vel amici, & si solo animo surriperet, dum scilicet inceptum habere animum possidendi eam ut suam, & non nomine ecclesiæ, 22. q. 62. 5. ad 5. q. 185. 7. c.

118 Male dispensans bona hospitalis tenetur restituere, non autem dispensans bona beneficii quoad suam proportionem, sed tenetur penitere, 22. q. 62. 5. ad 5. q. 185. 7. c. prim.

119 Bona temporalia quasi nihil sunt respectu futurorum, 22. q. 36. 2. c. fin.

120 Bona temporalia secundum se sunt bona secundum quid, sed ut ducunt ad beatitudinem sunt bona simpliciter, 12. q. 114. 10. c.

121 Bona exteriora, ut divitiæ, & honores, sunt bona simpliciter, idest absolute, & secundum naturam suam, non tamen omnibus modis, & circa hoc est iustitia; sed virtutes sunt bona simpliciter, idest universaliter, 22. q. 58. 10. ad 2.

122 Exteriora bona sunt bona instrumentaliter, non autem principaliter, licet secundum Stoicos sint nulla, 12. q. 59. 3. c. q. 22. q. 58. 10. ad 2. q. 125. 4. ad 3. q. 30. q. 15. 6. ad 2.

123 Bona temporalia non sunt præmia virtutum, nec substractio eorum est poena peccati principaliter, 12. q. 87. 7. c. ad 2. q. 508. 3. ad 4.

124 Sunt ejus, cui Deus concedit quoad proprietatem, sed quoad usum sunt etiam aliorum, 22. q. 32. 5. ad 2.

125 Deus dat iustis tantum de bonis, & malis temporalibus, quantum expedit eis ad beatitudinem, 12. q. 87. 7. ad 2. q. 114. 10. c.

126 Dat malis bona temporalia, & bonis mala temporalia, ut eis reservet majora, idest æterna, 12. q. 87. 7. ad 2.

127 Bona temporalia dantur indignis à Deo ad correctionem, vel ad damnationem eorum, 12. q. 87. 7. ad 2. q. 22. q. 36. 2. c. fin.

128 Omnia temporalia bona, & mala equaliter eventum bonis & malis quoad substantiam, non autem quoad finem, 12. q. 114. 10. ad 4.

129 Temporalia nullius momenti sunt respectu spiritualium, 12. q. 2. 6. c. fin. q. 87. 7. ad 2. q. 22. q. 36. 2. c. fin.

130 Spiritualia faciunt in perpetuum, non autem temporalia, quia temporalia paulatim sumuntur, & corrumpuntur, 12. q. 31. 5. c. item q. 32. 2. c. fin.

131 Temporalia non habita appetuntur, sed habita fastidiuntur, spiritualia vero de converso,

12. q. 2. 1. ad 3. q. 32. 2. c. fin. q. 33. 2. o.

132 Spiritu alia non sapienter habentibus assecutum insecum amore delectationem corporalem, & præcipue venerarum, 22. q. 20. 2. c. q. 46. 2. c.

133 Spiritualia possunt simul à multis integre possideri, non autem corporalia, 12. q. 28. 4. ad 2. q. 3. q. 23. 1. ad 3.

134 Promissiones bonorum temporalium in veteri lege fuerunt figura spiritualium in nova lege, 12. q. 114. 10. ad 1.

135 Bonum morale præcipue consistit in conversione ad Deum, & malum in aversione, 22. q. 19. 2. ad 2.

136 Bonum, & malum speciali modo, scilicet morale invenitur in habitibus electionem, 1. q. 48. 5. c.

137 Bonum in naturalibus, & moralibus, duplex, scilicet essentiale, & accidentale, 12. q. 18. 3. ad 3.

138 Omne bonum honestum vel utile, est bonum morale, non autem omne delectabile, est bonum moraliter, quia illa dicuntur secundum rationem, illud autem secundum appetitum, 12. q. 34. 2. ad 1.

139 Boni mores dicuntur qui rationi congruunt, mali vero qui à ratione discordant, 12. q. 100. 1. c.

140 Bonum non contrariatur bono in moralibus, sed tantum in aliis, 12. q. 31. 8. ad 1.

141 * Virtus est bona sciencia, non autem per aliam bonitatem, 12. q. 55. 4. ad 1.

142 * Bonum quod ponitur in distinctione virtutis, non est bonum transcendens, sed bonum rationis, 12. q. 54. 3. ad 2. item q. 55. 4. ad 2.

143 Ad bonum operandum requiritur virtus moralis inclinans, & prudentia dirigens, 12. q. 113. 1. ad 2.

144 Actus exterior addit ad bonitatem vel malitiam, ex objecto vel circumstantiis actus voluntatis, non autem ex fine, nisi actus voluntatis fiat melior vel peior, tripliciter, scilicet secundum numerum, extensivè, vel intensivè, 12. q. 16. 4. o. item q. 24. 3. c. item 22. q. 76. 4. ad 2.

145 Eadem bonitas vel malitia ex fine est actus exterioris, & actus voluntatis, non autem alia, 12. q. 20. 3. c. q. 4. ad 2.

146 Tota bonitas vel malitia actus exterioris ex fine, est ex actu voluntatis, non autem alia, sed de converso, 12. q. 20. 3. o.

147 Bonitas, & malitia ex fine prius est in actu voluntatis, quam in actu exteriori. Similiter quæ est ex objecto, vel circumstantiis, ut est in executione operis. Sed ut est in ordinatione, & apprehensione rationis, est de converso, 12. q. 20. 1. o.

Bos habet quinque utilitates, scilicet quia immolatur, arat, comeditur, lac, & corium dat.

dat. Ideo futans reddebat quinque pro uno, 12. q. 105. 2. ad 9.

Brachium significat potentiam operativam, que tripliciter impeditur, scilicet a Deo, a diabolo, & ab utroque, 1. q. 100. 10. ad 3.

Bubo nocte pasum quarit. Ideo significat luxuriosos, qui delectantur quærent in nocturnis operibus que agunt, 12. q. 103. 6. ad 1.

Bucella quam porrexit Christus Judæ, non fuit corpus Christi, sed purus panis, 3. q. 81. 2. ad 3.

C

Adere non permittit Deus aliquos nisi alios erigat, 1. q. 23. 6. ad 1.

Reprobatur verbum Cain dicentis: Mors est iniquitas mea quam utentiam merear; quia misericordia Dei peccantibus per penitentiam veniam præbet, absque ullo termino, 3. q. 84. 10. c. fin.

Calix debet esse de auro, vel argento, vel stanno, 3. q. 83. 3. ad 6.

Sicut non potest facere aliquis ecclesiæ prælatum, quod calix consecratus desinat esse consecratus si maneat integer, sic multo minus potest facere, ut homo Deo consecratus quamdiu vivit, consecratus esse desinat, & quod ille qui profectus est religionem non sit religiosus, 22. q. 88. 11. c.

1 Si calor subsisteret ita calefaceret, sicut nunc inherens, 1. q. 36. 1. c.

2 Calor naturalis agit in virtute animæ, ut instrumentum ejus, 1. q. 115. 1. ad 5. item q. 118. 1. ad 3.

3 Digerendo generat pinguedinem quæ ipsum conservat, quasi ejus nutrimentum, 22. q. 82. 2. ad 2.

4 Calor disponens ad formam ignis manet post adventum ejus, non quidem idem numero, sed idem specie, quia non est idem subiectum ejus, 3. q. 7. 13. ad 2. & q. 9. 3. ad 2.

5 Ignis quantumcumque calidus, non calefaceret, nisi esset motus calis, 12. q. 109. 1. c.

6 Calor, & aliæ qualitates tangibiles erunt in corpore glorioso ex natura sua, quæ non erunt reductæ ad medium rei secundum æquidistantiam ab extremis acceptum, sed ad medium proportionis, secundum quod competit optimæ complexionis humanæ in singulis partibus. Et ideo tactus illorum corporum est delectabilissimus, quia potentia semper delectatur in convenienti, & tristatur in excessu, 3. q. 84. 2. ad 1. & ad 2.

7 Virtus in femine agit per triplicem calorem, scilicet, animalis, elementis, & calis, 12. q. 118. 3. ad 3.

8 Calor naturalis agit in virtute animæ, ut instrumentum ejus, 1. q. 115. 1. ad 5. item q. 118. 1. ad 3.

9 Digerendo generat pinguedinem quæ ipsum conservat, quasi ejus nutrimentum, 22. q. 82. 2. ad 2.

10 Calor disponens ad formam ignis manet post adventum ejus, non quidem idem numero, sed idem specie, quia non est idem subiectum ejus, 3. q. 7. 13. ad 2. & q. 9. 3. ad 2.

11 Ignis quantumcumque calidus, non calefaceret, nisi esset motus calis, 12. q. 109. 1. c.

Calvariz locus dicitur communis locus decollatorum; non autem a capite Adæ ibi sepulti, 3. q. 46. 10. ad 3.

1 Calumnia est falsa & maleficia impositio criminis, 22. q. 68. 3. c. ad 1.

2 Est defensor criminis, per fraudes, dolos, & mendacia, 22. q. 69. 2. 3. c.

3 Ars campforia vitur de se nullitate ad debitum & idoneum usum; ratio est, quia illud lucrum vel illud plus quod accipitur a campforibus in tali permutatione monetæ, non accipitur ratione pecuniæ quæ de se non parit pecuniam, seu de se est invidibilis, sed ad vitandum damnum, sive ratione periculi vel interesse, ut subveniatur salariis pensionum, domorum, ministrorumque, & laboribus & expensis in arte necessaria, & licita, ne frustra ponant operam, & sudorem suum ad utilitatem aliorum, 22. q. 78. 2. ad 4.

1 Canis in veteri lege non offerrebat, quia erat animal immundum. Nec redimebatur, quia eo utebantur idololatræ in suis sacrificiis. Et significat rapacitatem, de quo non licet fieri oblatio. Sed alia animalia immunda redimebantur, 12. q. 102. 3. ad 7. & 22. q. 86. 3. ad 2.

2 Canis videtur uti syllogismo divivivo, 12. q. 13. 2. 3. ad 3.

3 Canonicus regularis potest transire ad religionem monachorum, & non e converso, nisi sint laici, 22. q. 189. 8. ad 2.

1 Cantus, & laus vocalis erit in beatis post resurrectionem, 22. q. 113. 4. c.

2 Salubriter fit in ecclesiâ, ad devotionem excitandam, 22. q. 91. 0. c.

3 Cantus theatricus, vel aliquid aliud artificiale organum in ecclesiâ ad delectationem, vel ostentationem, improbat, 22. q. 91. 2. ad 2. & ad 4.

4 Diaconi, & prælati non debent cantibus insistere; sed prædicationi, doctrinæ, & elemosynis, 22. q. 91. 3. ad 3.

5 Capacitas duplex, scilicet naturalis potentia, & obediencialis. Prima semper impletur secundum genus singulorum, & non secundum quodlibet individuum; secunda vero neutro modo, 3. q. 1. 3. ad 3.

6 Capitale vitium dicitur a capite membro, quia pena capitis punitur, vel quia est causa finalis per se multorum peccatorum, 12. q. 84. 3. 4. 0. & 22. q. 34. 5. c. & q. 35. 4. c. & q. 118. 7. 8. c. & q. 148. 5. c. & q. 153. 4. c. & q. 158. 1. c. ad 2.

7 Capitalia dicuntur, quia ut in pluribus alia oriuntur ex eis, licet quandoque aliquod vitium ex bono oriatur, per abusum, ut ex objecto, non autem ut ex principio, 22. q. 55. 4. ad 1.

8 Vitiâ capitalia dicuntur a fine proprio, non

non quidem omnium, sed eorum ex quibus sæpius alia oriuntur, non autem ab ultimo, 22. q. 34. 0. c. & q. 35. 4. 0. c. & q. 36. 4. ad 1.

4 Sunt tantum septem, ad quæ omnia alia reducuntur, scilicet vana gloria, avidia, invidia, ira, avaritia, gula, & luxuria, 22. q. 84. 4. 0. c.

5 Prælati præest in capitulo, sicut iudex in foro judiciali, 22. q. 33. 7. ad 1.

1 Caput naturale habet tria respectu aliorum membrorum, scilicet ordinem, perfectionem, & virtutem influendi, 3. q. 8. 1. 8. c.

2 Significat multa, secundum similitudines ad multas proprietates ejus, 12. q. 84. 3. 4. 0. c. & 3. q. 84. 1. c.

3 Omnes operationes animales a capite principium habent, 3. q. 8. 1. c.

4 Insit in alia membra dupliciter, scilicet intra, & extra, gubernando actiones exteriores, 3. q. 8. 6. 7. c.

5 In capite vigent omnes sensus, in cæteris vero membris est tantum unus sensus, scilicet tactus, 3. q. 8. 1. c. & q. 66. 7. ad 3.

1 Character non est proprie in genere, nec in specie, sed reductive, sicut ens incompletum, quia est potentia instrumentalis, 3. q. 63. 2. c. fin.

2 Est in secunda specie qualitatis, 3. q. 63. 2. c.

3 Diffinitio triplex characteris, 3. q. 63. 3. 5. 0. c. & q. 72. 5. c.

4 Est potentia, qua renati in vitam spirituales possunt facere operationes similes virtutibus, quibus sacramenta efficaciam habent, 3. q. 72. 5. c.

5 Est duplex, scilicet potentia activa, & passiva, 3. q. 63. 2. c.

6 Est sacramentum, & res sacramenti, 3. q. 63. 2. ad 2. & 6. ad 3. & q. 66. 1. b. & c. & 12. ad 1.

7 Habet rationem signi, ratione sacramenti sensibilis, & ratione configurationis, 3. q. 63. 1. ad 2. & 2. ad 4.

8 Est participatio sacerdotii Christi, 3. q. 63. 3. 5. c. & q. 65. 3. ad 3.

9 Est subjective in anima, sicut virtus instrumentalis, 3. q. 50. 4. ad 3. & q. 63. 2. c. & 5. ad 1. & ad 2. & q. 64. 1. c.

10 Est subjective in potentia animæ, & non immediate in essentia animæ, 3. q. 63. 4. 0. c.

11 Est principaliter in potentia intellectiva, & secundario in affectiva, 3. q. 63. 4. ad 3. & 5. c.

12 Semper manet, etiam in damnatis, quia est indelebilis, 3. q. 50. 4. ad 3. & q. 63. 2. c. & 5. 0. c. & q. 64. 9. ad 3. & q. 66. 9. c. & q. 82. 8. c.

13 Christus nullum habuit characterem, 3. q. 63. 5. 0. c.

14 Christus est character patris, 3. q. 63. 2. ad 2.

15 Non habens characterem baptismi, nullum aliam recipere potest, quia ille præsupponitur de necessitate ab omni alio, 3. q. 72. 6. 0. c.

16 Character baptismi est alius a characterem confirmationis, & ordinis, quia sunt ad distinctos actus, 3. q. 72. 5. 0. c.

17 Character baptismi, est potentia passiva, sed character confirmationis, & ordinis est potentia activa, 3. q. 63. 5. 0. c.

18 Est a tota Trinitate, sed appropriatur filio, 3. q. 64. 1. c.

19 Est proprie character Christi, tanquam ducis quo configurantur fideles sacerdotio Christi, 3. q. 63. 3. 0. c.

20 Character secundum omnes imprimitur in quibusdam sacramentis, 3. q. 63. 3. c.

21 Imprimitur solum in sacramentis, non per legis, 3. q. 62. 6. ad 3. item q. 63. 3. ad 3. item 2. c.

22 Imprimitur solum in tribus sacramentis, scilicet baptismo, confirmatione, & ordine, 3. q. 63. 6. 0. c. & q. 72. 5. 0. c. & q. 80. 11. 0. ad 1.

23 Est causa gratiæ sacramentalis, 3. q. 63. 2. 0. c. & q. 69. 10. c.

24 Per characterem deputantur fideles ad actus convenientes presenti ecclesiæ, per predestinationem vero ad præmium vitæ æternæ, 3. q. 63. 1. ad 1. & 2. c.

25 Character bestiarum est obstinata malicia, vel profectio illiciti cultus, 3. q. 63. 1. ad 3.

Charadriion est avis garula, ideo significat loquaces, 12. q. 102. 6. ad 1. fin.

1 Charitas est accidens, 22. q. 23. 3. ad 3.

2 Est habitus in anima creatus, contra magistrum sententiarum, 22. q. 23. 2. 0. c.

3 Est virtus, 22. q. 23. 3. 0. c. & q. 27. 1. 0. c.

4 Potest dici virtus generalis, 22. q. 18. 6. c. & 3. q. 85. 2. ad 1.

5 In quantum ordinat actus omnium virtutum ad bonum divinum. Sed ut respicit bonum divinum, ut proprium obiectum, est virtus specialis, 22. q. 58. 6. c. & 3. q. 85. 2. ad 1.

6 Est amicitia, 12. q. 65. 5. c. & q. 66. 6. ad 2. & 22. q. 23. 1. 0. c. item q. 24. 2. c.

7 Est radix omnium virtutum, 12. q. 62. 4. c. & q. 65. 5. ad 2. & q. 71. 4. c. & q. 84. 1. ad 1. item 22. q. 23. 8. ad 2. & q. 139. 2. ad 2.

8 Est mater omnium virtutum, 12. q. 62. 4. c. & 22. q. 23. 8. ad 3. & q. 186. 7. ad 1.

9 Est forma omnium virtutum, 12. q. 62. 4. c. & 22. q. 4. 3. 0. c. & q. 23. 8. 0. c. & q. 24. 12. ad 4.

10 Charitas qua formaliter diligimus, est quædam participatio divinæ charitatis, quæ Deus est, 22. q. 23. 2. ad 1. item 3. ad 3. item q. 24. 2. ad 1. item 7. c.